

**VOORTGEZET
LEREN**

Een campagne van
VO-raad met Schoolinfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

11

NOVEMBER
2020

SCHOOLLEIDERSCONFERENTIE

Casille van Gorp
De Nieuwste School,
Tilburg

Leidinggeven aan leren

#leidinggevenaanleren

VO RAAD school|info

**VOORTGEZET
LEREN**

Een campagne van
VO-raad met Schoolinfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Welkom

**Leiding geven aan duurzaam
vernieuwen**

Femke Geijssel

11 november 2020

SCHOOLLEIDERSCONFERENTIE

Jiwan Does
(Edith Stein College)

VO RAAD school|info

Femke Geijssel

Universitair Hoofd Docent

Schoolontwikkeling

oratie
4 september 2015

Femke Geijssel

Praktijken en praktijkwijsheden van onderwijsleiders

The Effect of Teacher Psychological and School Organizational Factors on Teachers' Professional Learning in Dutch Schools

Abstract

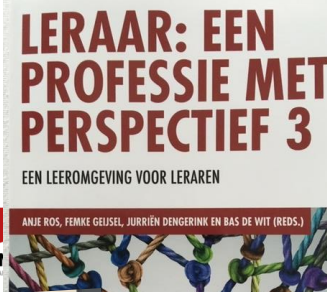
In this study we examined the relative importance of teachers' psychological states, school organizational conditions (teacher collaboration and participative decision making), and the leadership practices (vision, individual consideration, and intellectual stimulation) of principals at their schools in explaining variation in teachers' professional learning. We examined variation in the following professional learning activities: keeping up to date (or collecting new knowledge and information), experimentation, reflective practice, and innovation. The data we used came from the Dutch School Improvement Questionnaire, consisting of 54 items administered to teachers from 18 Dutch primary schools (grades 1-6). To test our theoretical model, data from 328 teachers were analyzed using structural equation modeling. As expected, results showed that psychological factors (teachers' sense of self-efficacy and internalization of school goals into personal goals) had strong effects on teachers' participation in the professional learning activities. Furthermore, different conditions on the 2 psychological factors led to better understood change: mediated by conduct research using multiple factors at both the school and the teacher level.

Femke P. Geijssel
Peter J. C. Sleegers
Reinoud D. Stoel
Meta L. Krüger
University of Amsterdam

VAN ACTIES NAAR INTERACTIES

Een overzichtsstudie
naar de rol van professionele netwerken
bij duurzame onderwijsvernieuwing

Virginie März
Lisa Gaikhorst
Rob Mioch
Desirée Weijers
Femke Geijssel

De leerling over het leren in coronatijd Kwaliteit van leermotivatatie onderzocht: de eerste resultaten

DE WAARDE VAN
STARTENDE
LERAREN
VOOR SCHOLEN

Leerlingen motiveren
aanpak

Radboud Docenten Academie
Radboud Universiteit

Schoolontwikkeling

- Ontwikkelen van condities in en om de schoolorganisatie die professionals in staat stellen om bij voortduring:
- niet alleen kwaliteit te realiseren voor alle leerlingen
- maar ook te werken aan verbetering en vernieuwing van die kwaliteit

Aandachtspunt:

- wat hebben schoolleiders daarin te doen?
- hoe kunnen we schoolleiders bij die opdracht ondersteunen?

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Rode draad

- Leiderschap is een belangrijke factor voor ontwikkeling in scholen
- De verbinding tussen wetenschap en praktijk daarbij kan versterkt
- Mogelijkheden via kwaliteitszorg

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Onderzoek naar duurzame vernieuwing

Van acties naar interacties

Meta-etnografie naar de rol van professionele netwerken bij duurzame onderwijsvernieuwing

<https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2018/03/rol-professionele-netwerken-bij-duurzaam-vernieuwen.pdf>

Wat kenmerkt duurzame vernieuwing?

- Veel aandacht voor leergemeenschappen, teamvorming, sociale media:
- Wat is de rol van netwerken voor het beklijven van vernieuwingen?

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Onderzoek naar duurzame vernieuwing

- Virginie März, blackbox macro-micro, Université Catholique de Louvain-la-neuve
- Lisa Gaikhorst, UD professionalisering leraen, Universiteit van Amsterdam
- Rob Mioch, Praktijk voor Schoolontwikkeling, docent innovatie UvA en opleider bij NSO-CNA Leiderschapsacademie
- Desirée Weijers, Kohnstamm

Review van 49 studies met kwalitatief/mixed method onderzoek

Vernieuwing van onderwijs/lespraktijken

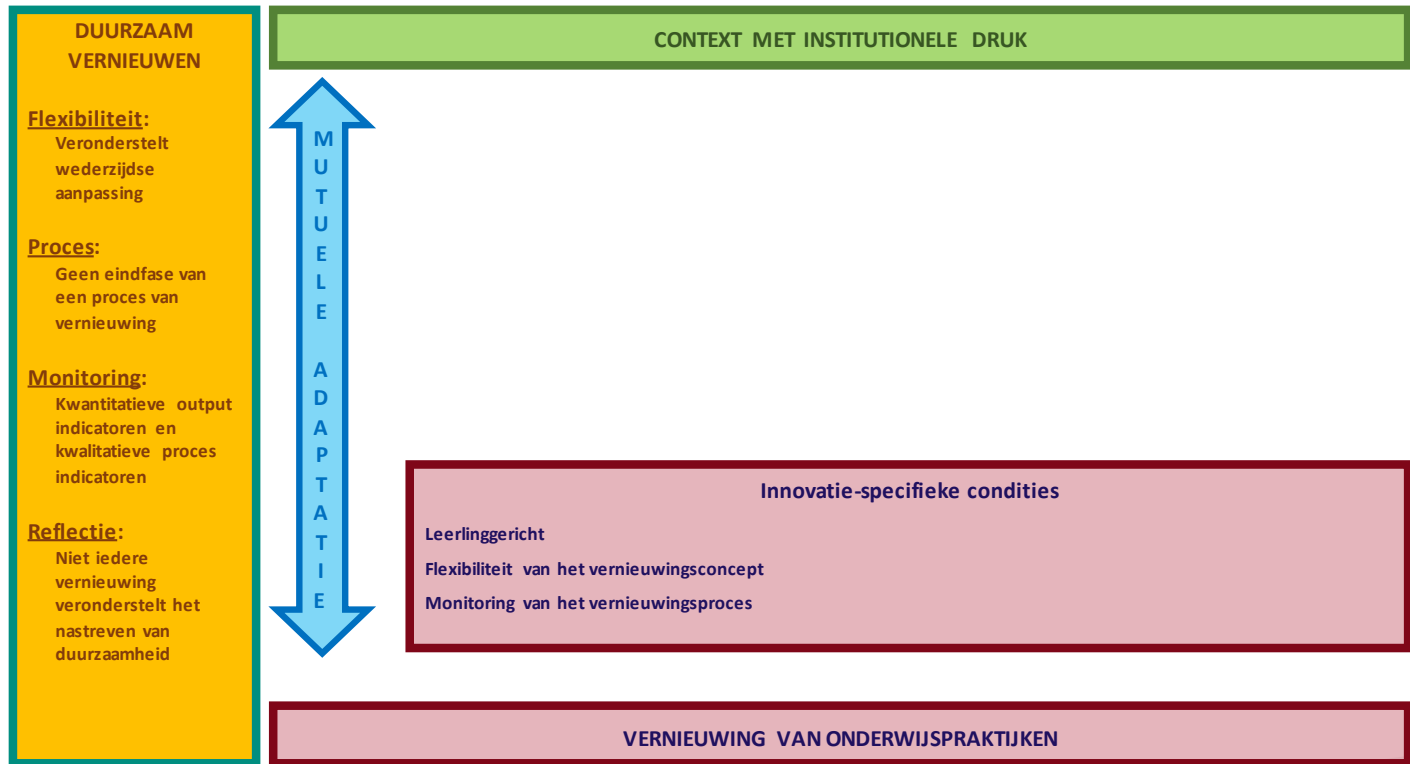
Duurzaam vernieuwen

- Flexibiliteit:
 - Veronderstelt wederzijdse aanpassing
- Proces:
 - Geen eindfase van een proces van vernieuwing
- Monitoring:
 - Output en proces indicatoren
 - Kwantitatief en kwalitatief
- Reflectie:
 - Niet iedere vernieuwing veronderstelt het nastreven van duurzaamheid

Innovatie-specifieke condities

- Leerlinggericht
- Flexibiliteit van het vernieuwingsconcept
- Monitoring van het vernieuwingsproces

Duurzaam vernieuwen vraagt: - Visie op leren en doorontwikkeling

We weten al een en ander over de mogelijkheden en begrenzungen

Individuele condities

- ❖ Diepgaand begrip van de vernieuwing
- ❖ Agency
- ❖ Eigenaarschap

Structurele condities

- ❖ Tijd
- ❖ Middelen
- ❖ Ondersteuning
- ❖ Transfer van extern naar intern

Leiderschapscondities

Nieuw inzicht als resultaat van onze studie: Duurzaam vernieuwen vraagt “relationele condities”

Relationele condities

- Sociale structuren voor kennisontwikkeling en -deling
- Schoolinterne en –externe netwerken
- Keerzijde van netwerken

Leiderschap stuurt op structurele/individuele condities en regisseert op relationele condities

Individuele condities

- ❖ Diepgaand begrip van de vernieuwing
- ❖ Agency
- ❖ Eigenaarschap

Relationele condities

Structurele condities

- ❖ Tijd
- ❖ Middelen
- ❖ Ondersteuning
- ❖ Transfer van extern naar intern

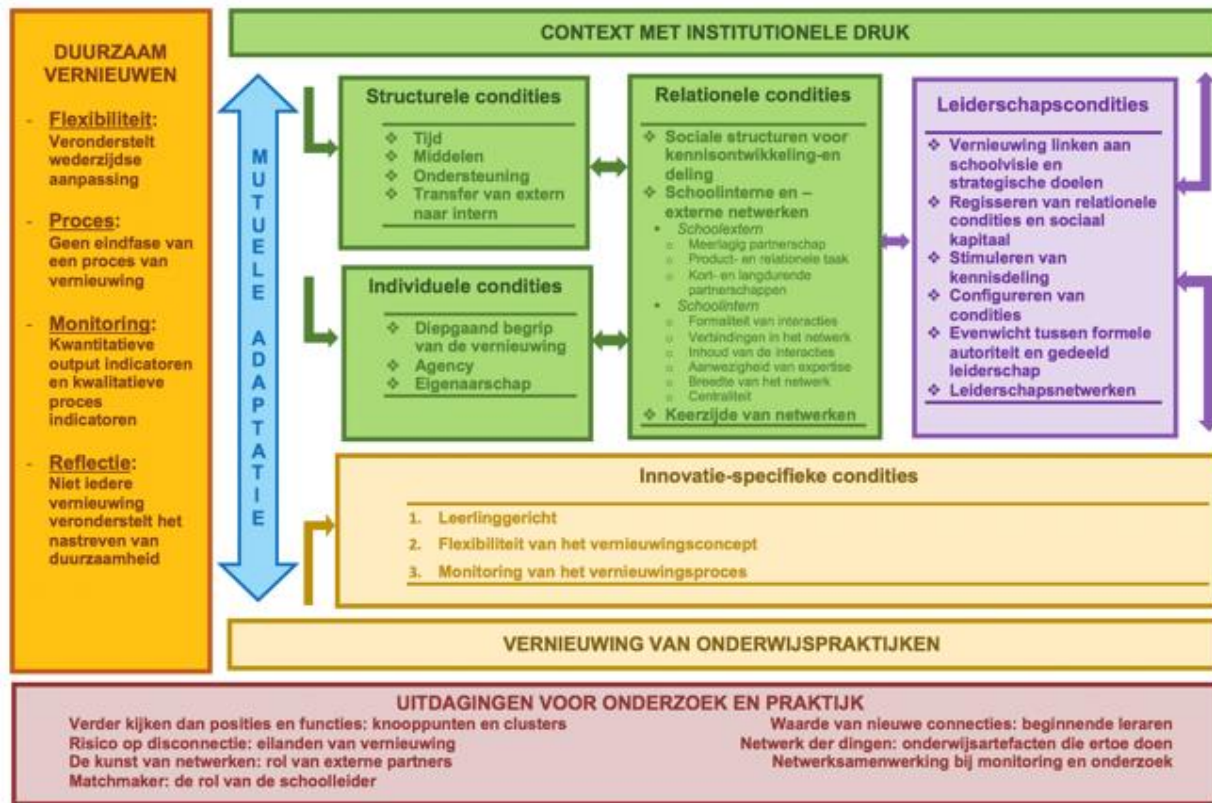
Leiderschapscondities

- Vernieuwing linken aan schoolvisie en strategische doelen
- Regisseren van relationele condities en sociaal kapitaal
- Stimuleren van kennisdeling
- Configureren van condities
- Evenwicht tussen formele autoriteit en gedeeld leiderschap
- Leiderschapsnetwerken

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

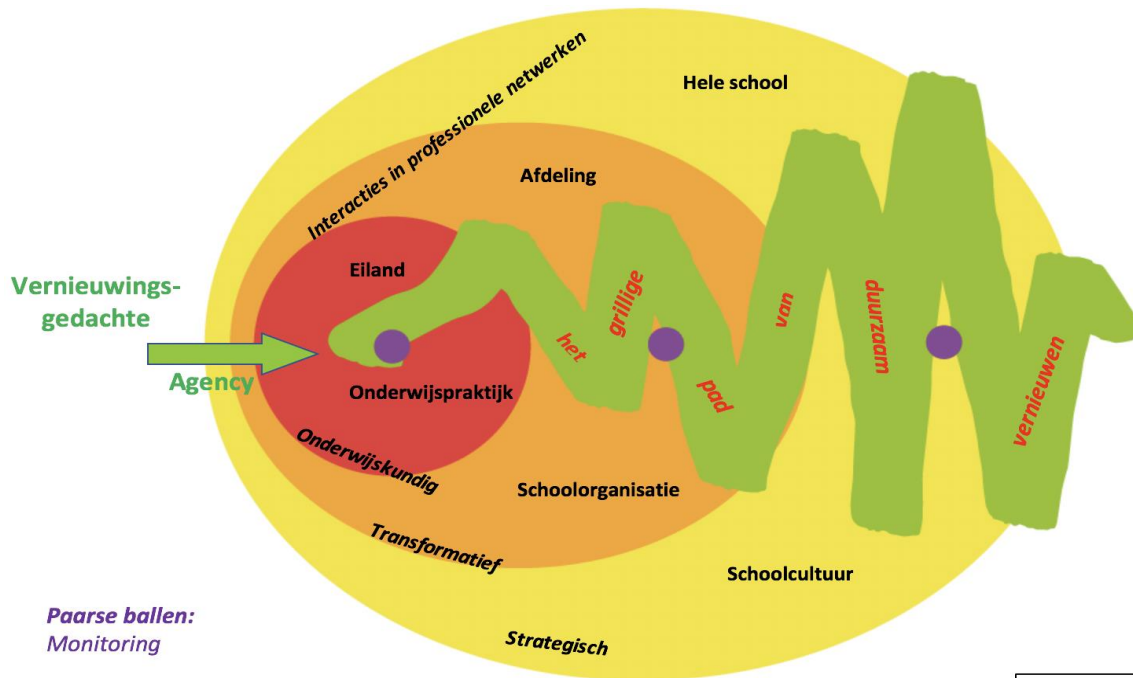
Duurzaam vernieuwen vraagt visie op leren en doorontwikkeling zonder ontkenning van complexiteit en onzekerheden

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Visualisatie van het grillige pad van onderwijsvernieuwing

Cc by Femke Geijssel

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Strategische vernieuwing

Scenario 1 Top down, directief, politiek en coalitievorming, HRM	Scenario 2 Planmatig, projectmatig en resultaatgericht	Scenario 3 Top down & bottom up, betekenisgevend en interactief
Machts-dwang strategieën	Rationeel empirische strategieën	Normatief-reëducatieve strategieën
Geeldrukdenken, met accenten van Rooddrukdenken	Blauwdrukdenken, met accenten van Rooddrukdenken	Groendruk- en Witdrukdenken
Machtsstrategie, met accenten van Onderhandelingsstrategie	Planmatige veranderstrategie, met accenten van Onderhandelingsstrategie	Programmatistische veranderstrategie Interactieve veranderstrategie

Je kunt het proberen met 1 en 2 maar zonder 3 geen duurzaamheid

Onderscheid tussen individueel en collectief: beiden zijn nodig

<i>Uitkomsten</i>	Individueel	Collectief
<i>Processen</i>		
Individueel	Individueel Leren	Individuele leerprocessen met collectieve uitkomsten
Collectief	Leren in sociale interactie	Collectief leren

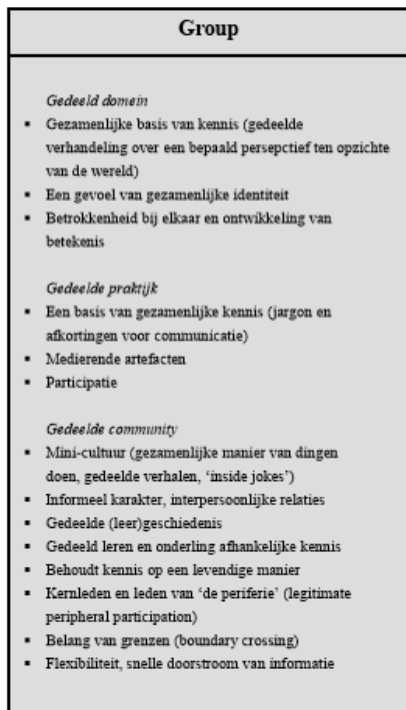
(Strategisch) HRM heeft een individuele / bilaterale oriëntatie ; daarmee nog geen collectief leren

HRM dient te worden aangevuld met HRD

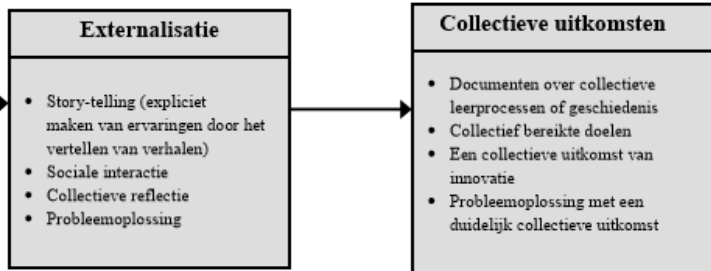
(zie bv oratie Marjan Vermeulen <https://www.nso-cna.nl/kenniscentrum/inspiratiebronnen/oratie-prof-dr-marjan-vermeulen/>)

Tabel I. Individuele en collectieve leerprocessen en uitkomsten (overgenomen van De Laat & Simons, 2002).

Allerlei groepskenmerken zijn van invloed op externalisatie in een collectief

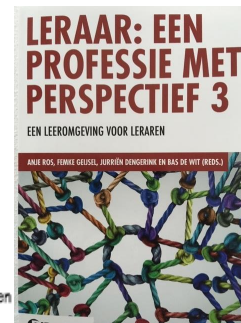
<http://www.mittendorffonderwijsadvies.nl/wp-content/uploads/2011/10/Link-8.pdf>

Figuur 4.2. Operationeel lineair onderzoeksmodel voor collectief leren

Hans Vermaak:
Kennis Klus Kontakt

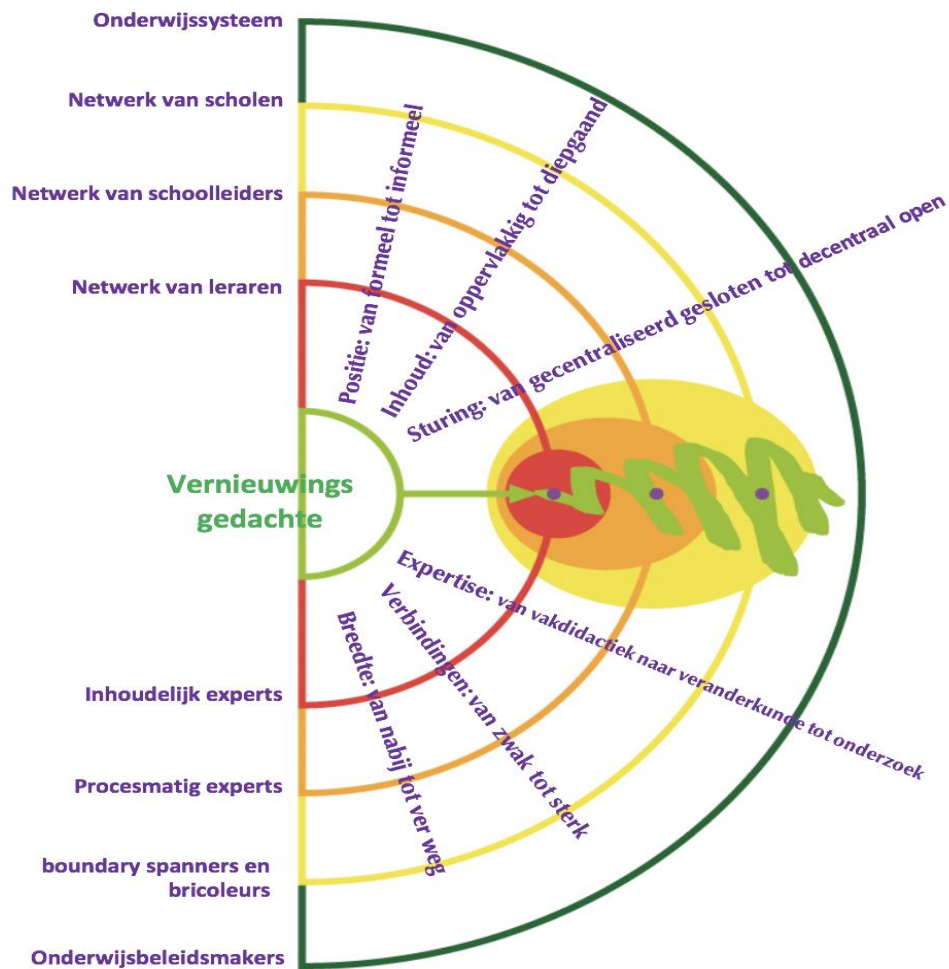
Karin Derksen:
Teamontwikkeling

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Professionele netwerken als vliegwiel

- Schoolintern
 - Formaliteit van interacties
 - Verbindingen in het netwerk
 - Inhoud van de interacties
 - Aanwezigheid van expertise
 - Breedte van het netwerk
 - Centraliteit
- Schoolextern
 - Meerlagig partnerschap
 - Product- en relationele taak
 - Kort- en langdurende partnerschappen

**VOORTGEZET
LEREN**

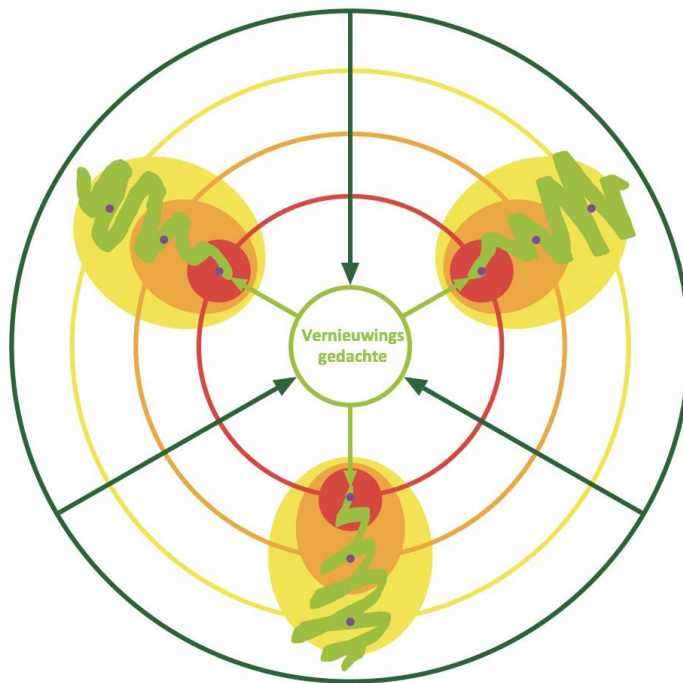
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Je maakt klein maar krachtig
deel uit een grotere
ontwikkeling

Professionele netwerken
die voorzien in relationele
condities
maken de verbinding

Schoolontwikkeling draagt op
termijn bij aan de
ontwikkeling in / van de
sector.

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Een paar inzichten

1 Waar **aandacht** is, gebeurt iets

Acteren op de effectiviteit van wat er gebeurt op het leergedrag van leerlingen (leren zichtbaar maken)

- overlaten aan leraren
- zorgen voor explicietie
- zorgen voor vergelijking via netwerken
- en daarbij aansluiting bij onderzoek

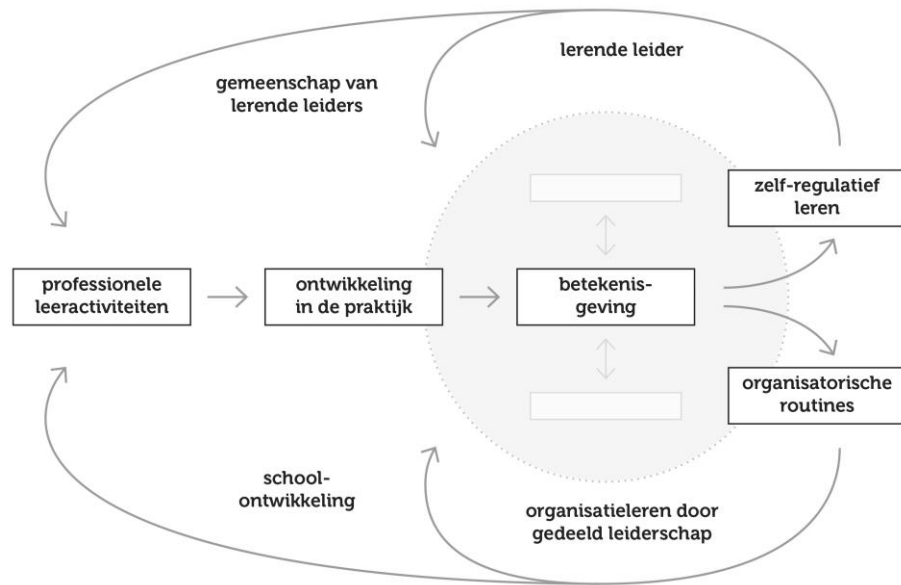
2 Voor de onderwijsorganisatie en verduurzaming van inspanningen zijn de **verhalen** over wat er gebeurt minstens zo relevant voor **bijstellen** als de effecten / resultaten

- meta-etnografie in de eigen school/bestuur
- als vorm van praktijkgericht onderzoek

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

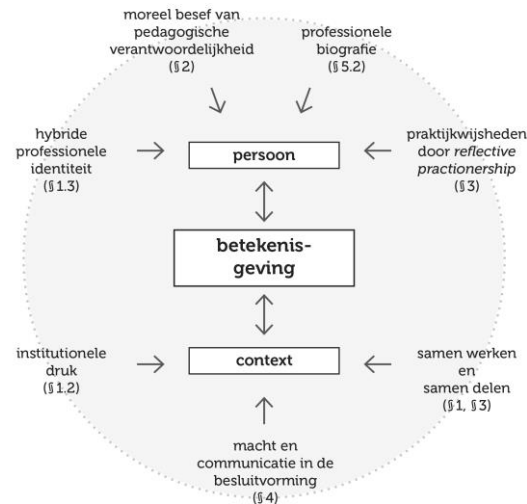
Wat vraagt dit van leiders?

Figuur 2 Basismodel voor professionele ontwikkeling van onderwijsleider

<https://www.nso-cna.nl/kenniscentrum/inspiratiebronnen/oratie-prof-dr-femke-geijssel/>

Figuur 1 Betekenisgeving van onderwijsleiders, ingebed in context

VOORTGEZET LEREN
Een campagne van VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren met toekomstgericht onderwijs

Vervolgonderzoek gewenst naar regie van relationele condities via professionele netwerken door schoolleiders

Relatief weinig onderzoek naar interventies van schoolleiders

Wèl:

**Schoolleiders en schoolautonomie:
ambities, drijfveren en verantwoording**

Annemarie Neeleman

<http://annemarieneeleman.com/wp-content/uploads/2013/06/Neeleman-2019-Schoolleiders-en-schoolautonomie.pdf>

NB lees genuanceerd; 'economische effectiviteitsblik' leidt tot andere conclusies dan vanuit perspectief van schoolontwikkeling; beide worden in dit proefschrift benoemd. Het is min of meer aan uzelf welke waarde u aan de beide perspectieven hecht.

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Onderwijsleider21

Ontwikkeling van 21ste-eeuws schoolleiderschap
bij twee schoolbesturen in het basisonderwijs

Praktijkgericht onderzoek 2015-2019

Floor Basten, Femke Geijssel*, Marjan Vermeulen,
Arnoud Evers, Aniek Draaisma

Open Universiteit Heerlen

**Radboud Docenten Academie, Radboud Universiteit Nijmegen*

ONDERWIJSLEIDERS²¹

21ste-eeuws leiderschap in
onderwijs|onderzoek

NRO project nr. 405-15-545

<https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2020/02/Ein-drapportage-Onderwijsleiders-21.pdf>

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Centrale vraag:

Hoe kunnen schoolleiders 21ste-eeuws leiderschap ontwikkelen om 21ste-eeuws onderwijs te stimuleren en te ondersteunen in de 21ste-eeuwse basisscholen waar zij leiding aan geven met inzet van leernetwerken van leraren?

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Onderzoek naar 21ste eeuwse leiderschap

- Leraren in netwerken
 - Bestuur 1: netwerken binnen de school, met lio's en thematische netwerken tussen scholen, met pabo
 - Bestuur 2: thematische netwerken tussen scholen, zonder begeleiding
- Metingen van schoolontwikkeling gericht op toekomstgericht onderwijs; met datafeedback om netwerk te voeden
- **Netwerk van schoolleiders** van twee besturen: niet alleen samen werken maar *samen leren*
- Toekomstgericht 21^e eeuwse onderwijs centraal: leek logisch ... maar wat bedoelen we daar eigenlijk mee?

Theoretisch uitgangspunt:

schoolleiders dienen competenties te ontwikkelen op het vlak van...

- **Transformatief:**
 - het bieden van inhoudelijke ondersteuning aan de netwerken
 - de zorg voor een gemeenschappelijk doel (visie, strategisch beleid)
 - het bieden van intellectuele stimulans
- **Gespreid: organisatorische ondersteuning bieden bij leernetwerken waarin**
 - beslissingen over verloop en voortgang niet meer alleen door de schoolleider genomen worden
 - verantwoordelijkheid voor inhoudelijke en organisatorische zaken gedeeld wordt met de leraren

Nader bekeken:

- Voor de deelnemende schoolleiders en bestuurders vooral een sturingsvraagstuk
- Noodzaak om het als een leervraagstuk te beschouwen.
- Resultaat van interviews: 'leernoodzaak' voor de schoolleiders bleek de grootste uitdaging; vervat in de term 'transformatief gespreid leiderschap'
- Daarom: focus op het samen leren in het project, met als uitgangspunt dat ook dat leren zich diende te kenmerken als 21ste-eeuws.
- Leren van nieuwe, nog onbekende en zelf te bedenken routines. Kent meer spanning dan het oefenen of trainen van eenvoudige vaardigheden. Deze spanningen samen aangaan vraagt leiderschap van alle betrokkenen en maakt zo de ontwikkeling daarin mogelijk.

In de loop van het project:

Schoolleiders onderkenden het belang van bieden van intellectueel ondersteuning bij het ontwikkelen van creativiteit en kritische houding in een professionele dialoog

... maar konden die vaardigheden zelf niet modeleren.

Aandacht daarvoor in het project riep de reactie op dat het project **te theoretisch** bleef; te weinig toerustend: wat moeten we doen?

- Je verdiepen is een leuk interessant uitstapje, maar praktisch integreren in schoolleiderschap lukt niet
- intellectuele werk meer iets voor de onderzoekers?

Inrichting als leerruimte voor schoolleiders én onderzoekers

... relatie schoolleiders en schoolteams?

Survey:

- Leiderschap, samenwerkend leren in de school en in de netwerken,
- Motivatie en professionele ontwikkeling van leraren
- Perceptie van veranderende lespraktijken richting 21ste-eeuws
- Nauwelijks tot geen samenhang tussen (ontwikkeling van) leiderschap en veranderde lespraktijken

Geen kwalitatieve gegevens = geen verhalen uit de leernetwerken.
Een groot gemis (in lijn met onderzoek naar duurzaam vernieuwen)

... Bestuurdersstijlen doen er toe

Bestuur 1:

- opleggen van strakke kaders en structuren en daarbinnen locatiedirecteuren 'naar het inzicht leiden'
- “Ik heb altijd gezegd...”

Bestuur 2:

- verantwoordelijkheden delegeren (mandaat), meer vrijheid binnen meer boekhoudkundige parameters
- “Ik was verrast door...”

Leren door schoolleiders: realitycheck?

- Een paar inspirerende momenten...
- Gevangen in de stijl van de bestuurder (en diens de formats/ gespreksonderwerpen)
- Geen extra inzet buiten de gezamenlijke dagen (tijdgebrek)
- Geen reden om je te verdiepen, want daar kun je toch weinig mee in de school
- Gespreid leiderschap: meer kracht uit de collectieven te halen (geslaagde netwerken van leraren; samenwerking tussen schoolleiders)
- Wellicht: beter naar opleidingen dan via praktijkgericht onderzoeksproject?

Deelvraag:

Hoe geven de schoolleiders invulling aan 'onderzoeken' en hoe ontwikkelt zich dit tijdens het project?

- 'onderzoeken' = vooral halen en brengen van kennis en data;
- in mindere mate als 'conceptualiseren'

Conclusie:

- Single loop: 'halen en brengen' opvatting
- Double loop: 'conceptualiseren'
- Triple loop: ontwikkelen van een onderzoekende houding bij schoolleiders én bestuurders

Deelvraag: Welke lessen over de aanpak tot 'leren op een 21ste-eeuwse manier leiding te geven'?

Participatief onderzoek:

- van methode naar paradigma: ontwerp de cocreatie vanaf het begin in een volwaardig gelijkwaardige samenwerking tussen onderzoekers en schoolleiders.

21ste-eeuwse onderzoekers:

- onderzoek in de dialogische samenwerking je eigen denk- en redeneerroutines en ook hoe die bijdragen aan de complexiteit van het vraagstuk dat je onderzoekt.

Waarde van abductie als methode van verbazing:

- beschouw verrassingen (inclusief irritaties en onrust) als 'rijke punten' waar meerdere werelden samenkomen
- waar iets interessants en leerzaams mee te doen is.

Vervolg van de lessen over de aanpak:

Begripsontwarring waarbij de dubbelzinnigheid van taal voelbaar wordt :

- ga er niet vanuit dat iedereen hetzelfde bedoelt met dezelfde woorden (zoals 'onderzoek');
- zaai lichte verwarring met nieuwe woorden (zoals 'epistemische nieuwsgierigheid').

Schakeltaal:

- creëer samen woorden en beelden om technische begrippen voor elkaar toegankelijk en begrijpelijk te maken.

Het agendaloze gesprek en de 'we zijn niet netjes en beleefd' regel:

- doorbreek verwachte rolpatronen en -routines van brenger en ontvanger van expertise, zodat alle gesprekspartners vrijuit kunnen en willen spreken.

Schoolleiders de wereld van onderzoek in:

- doorbreek de eenzijdige aandacht van onderzoekers voor schoolleiders met een uitnodiging om de interesse wederzijds te maken

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Vervolg van de lessen over de aanpak:

Van vraaggestuurd naar vraagstukgestuurd:

- laat zien dat 'de onderzoeker' niet de expert is in hoe een ander moet leren, maar dat onderzoekers en schoolleiders wel hun eigen leren kunnen demonstreren als er een gezamenlijk vraagstuk, bijvoorbeeld '21ste-eeuws leren', wordt aangepakt (cocreatie).

Van evidence-based innovatie naar practice-based besluitvorming:

- erken de waarde van theorie als een bouwsteen waar je in je eigen praktijk iets mee kunt, volg de regel van de theorie daarbij niet ongeacht alles (halen-mislukking-terugbrengen), maar onderzoek in dialoog hoe je wat wel werkt aan kunt passen (cocreatie).

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

En dan nu naar kwaliteitszorg: wetenschap toevoegen?

Onderzoeksvraag in de kwaliteitszorg:

Wat moet je **nu** systematisch verzamelen om er samen van te leren én over een tijd terugkijkend conclusies te kunnen trekken over wat je nu aan het ontwikkelen bent?

➤ Meer dan alleen 'tevredenheid'

- A Leerlingresultaten en opbrengsten (onderwijsontwikkeling)
- B Proces van duurzaam vernieuwen: beleving en betekenis bij verschillende belanghebbenden (schoolontwikkeling)
- C De waarde van de community (netwerkontwikkeling)

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Mijn droom...

- Samen onderzoek doen via enquête tools
- Inclusief betekenisvolle open vragen
- In combinatie met kwaliteitszorg met waarde voor HRM / HRD:
- wat leren we samen?
- Gedeeld onderwijskundig leiderschap in de school
- Strategisch onderwijskundig leiderschap van de school
- Lerende leiders en bestuurders tussen scholen

Werd die droom werkelijkheid?

Corona vraagt leren door schoolleiders en bestuurders
schoolleiders helpen elkaar (VO-Academie / SRVO / Schoolinfo)
geen tijd voor conceptualisering
focus op de kern: onderwijskwaliteit? → thuisleren
Leren over thuisleren... nu het kan

Experiment met SET in tijden van CORONA:

De stem van de leerling in de eigen school
Benchmarking ter ondersteuning van netwerklernen in bestuur/sector

i.s.m. stichting OOK (Onderzoek voor Onderwijskwaliteit)
en e-Loo (DOT, BOOT, SET)

<https://stichtingook.nl/>

Stichting OOK

- Opgericht in 2017 om onafhankelijk onderzoek mogelijk te maken.
- Data vanuit DOT-BOOT-SET. Samenwerking met universiteiten: A'dam, Maastricht, Heerlen, Antwerpen.
- In voorbereiding voor '20-'21:
 - ROA-Onderzoek i.s.m. de UM en 150 basisscholen: validiteit van een nieuwe set lesobservatie-indicatoren voor de DOT. De Inspectie van het Onderwijs kijkt mee.
 - Promotie-onderzoek i.s.m. Antwerpen, de Vlaamse en de Britse inspectie naar het effect van lesobservaties en feedbackgesprekken op onderwijsresultaten.
 - Praktijkonderzoek i.s.m. de Open Universiteit naar het effect van directe instructie / "Wijze lessen".

Math van Loo

Kim Höppener

Martin van den Oetelaar

e-Loo ontwikkelt digitale tools, waarmee onderwijsorganisaties

verder ontwikkelen.

Doel van het onderzoek

Leerlingen te bevragen over:

- hun ervaringen met afstandsonderwijs en thuis leren
- hun behoeften bij heropening c.q. (her-)inrichting van het onderwijs.
- Wat deed thuisleren met motivatie voor leren en school?
- Hoe deden onderwijskundige keuzes van scholen ertoe?

Leerlingvragenlijst

- tot stand gebracht op initiatief van Femke Geijssel / #schoolleidershelpenelkaar (zie voacademie.nl).
- bouwt voort op behoeften onder schoolleiders naar beeld van leerlingervaringen
- ter ondersteuning van onderwijskundig leiderschap bij de onderwijskundige processen
- wat betekent corona voor (de motivatie in) het thuisleren van de leerlingen?
- alleen percepties van leerlingen

Meerdere schoolleiders, docenten en leerlingen hebben meegewerkt in het ontwerp.

Binnen 8 weken...

- bijna 22.000 enquêtes ingevuld
- 114 vestigingen van 74 scholen/besturen
- 100-en pagina's met antwoorden op open vragen.

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek:

- Wetenschappelijke expertise toevoegen aan de voorkant
- Uiteinde: beslissingen van schoolleiders en inspanningen van scholen, beschouwd door de ogen van leerlingen, onderling te vergelijken

Mogelijkheden:

- De verschillende oplossingen die scholen de afgelopen periode hebben gerealiseerd, samen in kaart brengen.
- Daarbij ook andere gegevens van de scholen te verbinden aan dit databestand.

Wat gaan we (niet) doen?

Niet:

1. Scholen beoordelen.
2. Data delen zonder toestemming en zonder te anonimiseren.

Wel:

1. Scholen hebben direct een eigen rapport via SET
2. Rapportage i.o.v. VO-raad
 - Artikel in VTTA
 - Een landelijk rapport
 - Bestuursrapportages op aanvraag
3. Vervolg-onderzoek in scholen: open vragen nader bekijken

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Eerste resultaten

De leerling over het leren in coronatijd

Kwaliteit van leermotivatie onderzocht: de eerste resultaten

Het moest snel en het moest zorgvuldig. Een landelijke grootschalige verkenning naar de ervaringen van de leerling met het leren in de periode dat de scholen waren gesloten. En het is gelukt. Vanuit het initiatief 'Schoolleiders helpen elkaar' is een uitgebreide vragenlijst door Nederland gegaan over afstandsonderwijs, thuisleren en weer naar school gaan. Het aantal respondenten was overweldigend. In dit artikel gaan we in op een paar eerste resultaten.

DOOR FEMKE GEIJSEL, TESSA JENNISKENS EN KIM HÜPPENER

<https://van12tot18.nl/uploads/default/2/2/22-25-vtta20-tds-es20050611-nr8-2020.pdf>

**VOORTGEZET
LEREN**
Een campagne van
VO-raad met SchoolInfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Dank voor uw aandacht!

Mail

F.Geijssel@docentenacademie.ru.nl

<https://www.linkedin.com/in/femke-geijssel-8423ba1/>

**VOORTGEZET
LEREN** Een campagne van
VO-raad met Schoolinfo

Leerlingen motiveren
met toekomstgericht
onderwijs

Bedankt

SCHOOLLEIDERSCONFERENTIE

Robert van der Sijde
[Comenius College, Hilversum]

VO RAAD school|info